

УДК 338

М.В. Маряш, студент

Л.Є. Гац

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ - КРОК ВПЕРЕД ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Mykola Mariash,

Lyubov Hats

DIGITALIZATION - A STEP FORWARD FOR UKRAINIAN ENTREPRENEURSHIP

Сьогодення економічного розвитку країни та світу поставило перед суб'єктами господарювання завдання швидкого реагування на зміни, що продиктовані необхідністю оперативного реагування на можливості використання у бізнес-процесах сучасних ІТ-технологій. Цифровізація, як один з кроків у даному напрямі, сприятиме створенню кожному споживачеві рівних умов в доступі до послуг та знань, а в бізнесі - швидкого виходу з тіньового режиму роботи.

Стан економічного розвитку країни оцінюється багатьма критеріями, а в підсумку узагальнюючим показником – індексом ВВП. Підприємницькі структури бізнесу діагностуються з позиції ефективності господарської діяльності, що оцінюється рівнем прибутковості, ділової активності, платоспроможності та ін. фінансовими показниками.

Бізнес у різних статусних формах, характеризується як позитивними так і негативними результатами свого існування та розвитку, про що свідчать статистичні інформаційні дані (див. таблиця 1)

Таблиця 1

Оцінка ділової активності та економічної ефективності підприємств за період оцінювання 2017-2020рр*

Роки	Ділова активність	Рентабельність доходу	Відхилення за темпом приросту	
			ΔК _{да}	ΔR _д
2017	0,7738	2,1893	0,2395	3,5972
2018	0,8463	3,1317	0,0938	0,4304
2019	0,8386	5,4335	-0,0091	0,7350
2020	0,7924	0,6772	-0,0551	-0,8754

- визначено на основі статистичних даних [2]

Аналітична інформація таблиці 1 показує, що активність бізнесу в аналізовані періоди оцінки значно знизилась, і в підсумку складає 5,5 відсотка, а за рівнем ефективності характеризується у тенденції різкою негативною зміною в 87,5 відсотків. Така ситуація спричинена ростом значної кількості підприємств та підприємців (ФОП), і збитковою результативністю роботи у 2020р.(див. таблиця 2)

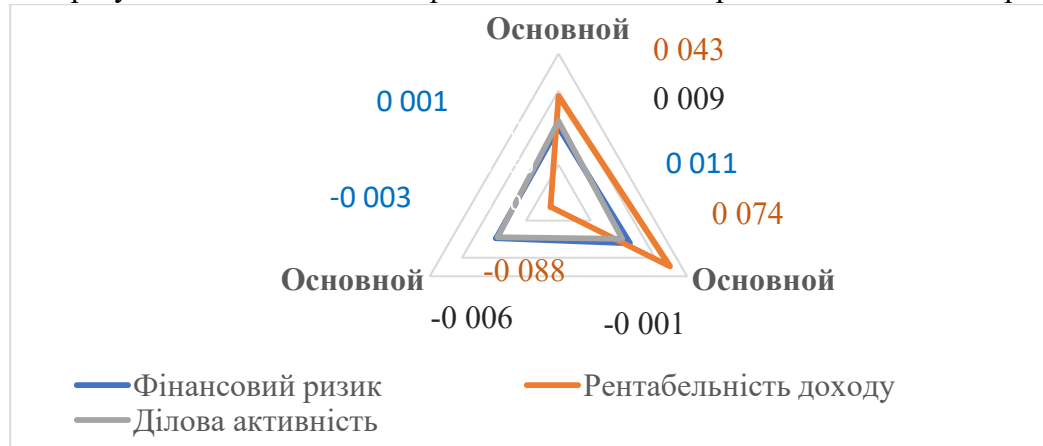
Таблиця 2

Оцінка результативності господарської діяльності підприємств у 2020р*

Прибуток до оподаткування	Збиток до оподаткування
у % до 2019 року	
97,1	194,6
Кількість збиткових підприємств у % до загальної кількості підприємств	
2019 рік - 19,5	2020 рік - 29,2

- *• визначено на основі статистичних даних [2]

Вплив результатів діяльності на фінансовий стан підприємств показано на рис. 1

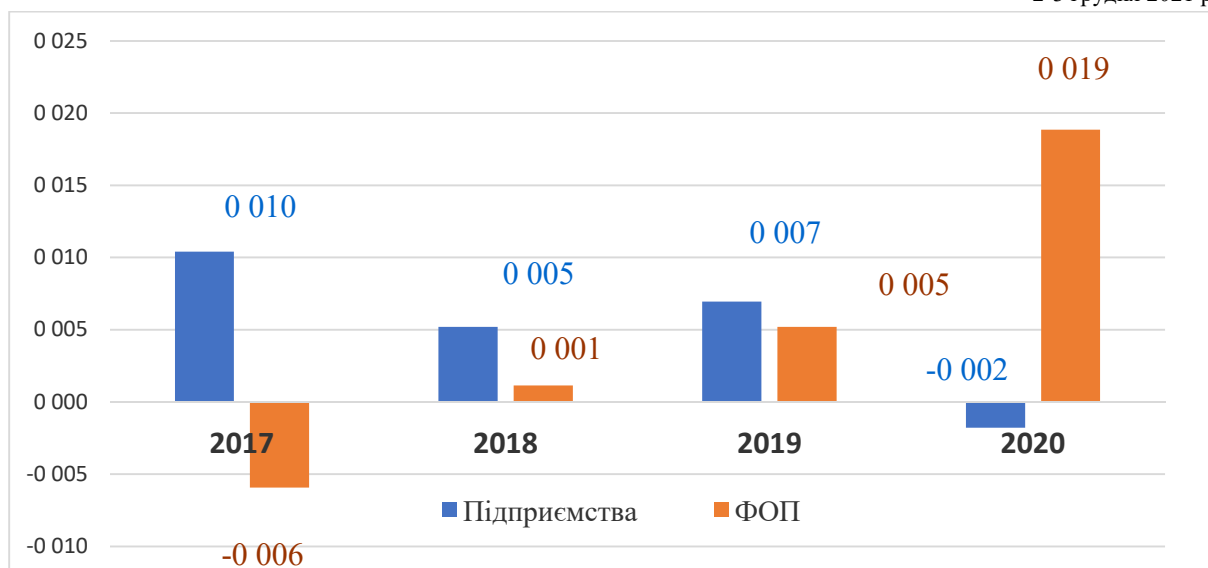

• визначено на основі статистичних даних [2]
Рис.1 Динаміка фінансового ризику у порівнянні з ефективністю діяльності підприємств в оцінювані періоди 2018-2020рр

Стан фінансового ризиковості функціонування бізнесу у 2020р значно зріс. Якщо значення показника у 2019р фіксується, як 0,368, то у 2020р спад становить 2,9% і в цілому складає 0,357, або 35,7 відсотка, що є недопустимим і потребує термінового прийняття рішень, що сприятимуть позитивним результатам діяльності суб'єктів господарювання.

Крок до цифровізації має надавати переваги у різних аспектах життя, допомогти економічному зростанню завдяки приросту ефективності та збільшенні продуктивності від використання цих технологій, розвитку інформаційного суспільства, креативності і т.п., а також даний процес повинен бути орієнтований на сучасні вимоги ЄС, підвищення довіри людей, стандартизації для високої ефективності та стати важелем комплексного державного управління.

Україна активно працює в цьому напрямку, і на даний момент ми вже можемо побачити результати державної праці, а саме мобільний додаток "Дія", який дозволив вийти країні на новий рівень та дав змогу не носити громадянам з собою всі документи. Цей додаток має стати прикладом для багатьох підприємств. При сучасних умовах і тенденціях можна зробити висновок, що цифровізація надає гнучкості і прискорення бізнес процесам. А швидкість надання послуг- це один з ключових факторів для будь-якого покупця. Зарубіжний досвід показує, що багато компанії перейшли в онлайн формати, одним з прикладів цьому є Basecamp. Створення максимально зручних умов для працівників, є одним з факторів позитивного впливу на рівень їх мотивованості, тому робота здебільшого організована дистанційно. Ця модель роботи цілком могла б підійти для українських підприємств, які розпочинають свій шлях (за умови, що діяльність не потребує обов'язкового приміщення, ресторан, кафе, готель тощо). Також це дозволить зменшити постійні витрати та спростити діяльність підприємств. Крім наведених плюсів можна відмітити і той факт, що значно полегшується процес реєстрації і як підсумок зменшено черги при оформленні підприємницької діяльності. Зараз завдяки інвестиціям у цю сферу, в Україні ми можемо отримати ФОП-а за 5-10 хвилин. Динаміка створення суб'єктів господарювання за останні роки показана на рис. 1.

• визначено на основі статистичних даних [2]

Рис. 1 Оцінка тенденцій щодо формування суб'єктів господарювання в динаміці за формами створення в 2017-2020рр

Отримані результати оцінки показують, що активізувався процес в напрямі створення бізнесу у формі підприємців. Так у 2020р такий приріст становить 18 відсотків, хоча у 2017р спостерігався спад розвитку даної форми ведення бізнес. Доцільно зауважити, що цифровізація організаційних процесів прискорила їх вирішення в часовому аспекті. Також важливим плюсом цифровізації є зменшення чорної бухгалтерії, так як в онлайн форматі це приховувати складніше. Тому це сприятиме виходу підприємництва з так званої тіньової економіки.

Прискорення економічного розвитку вітчизняного бізнесу сприятиме можливості конкурування з зарубіжними підприємствами. Так український бізнес отримує шанс покращити свій рівень економічного розвитку, а Україна збільшити обсяг ВВП та додану вартість. Та на жаль цифровізація несе з собою деякі несприятливі моменти, до яких будуть змушені адаптуватися підприємці. ІТ-технології змінять суттєво ринок праці, оскільки значно впаде необхідність у працівниках, а це позначиться на рівні зайнятості, посилить безробіття. Оцифрування дає змогу збільшити швидкість, але також збільшує ризики, неналежний рівень безпеки систем, оскільки втручання навіть у дуже складні за своїм змістом є буденною справою для програмістів. Також вагомим мінусом є відсутність швидкого інтернету в Україні та витрати на нього. У вирішенні даного питання зацікавлено керівництво на різних рівнях управління, і якщо держава подолає цей бар'єр, а підприємці будуть готові перейти до сучасних умов ведення своєї господарської діяльності, то Україна зробить вагомий скачок в економічному своєму розвитку.

Література:

1. Денис Шмигаль про цифровізацію. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/denis-shmigal-cifrovizaciya-ce-kolosalnij-investicijnij-resurs-yakij-ye-zmoga-spryamuvati-na-rozvitok-ekonomiki>.

2. Статистична інформація Державного управління статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

3. Цифрова агенда України. URL: <https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>